

Svar på skriftligt spörsmål SSS 238/2025 rd

Svar på skriftligt spörsmål om nationalisering av räddningsväsendet

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 238/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Timo Vornanen /tv:

Ämnar regeringen tillsätta en arbetsgrupp för att utvärdera nationaliseringen av räddningsväsendet under denna regeringsperiod, och om så inte är fallet, på vilka grunder anses den nuvarande modellen vara tillräcklig utan att nationaliseringen utreds?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Enligt lagen om ordnande av räddningsväsendet (613/2021) har välfärdsområdena och Helsingfors stad ansvarat för ordnandet av räddningsväsendet inom sina områden sedan början av 2023. I reformen tryggades också en nära koppling mellan räddningsväsendet och social- och hälsovårdsväsendet för att skapa synergifördelar inom den prehospitala akutsjukvården.

Reformen ledde till att statens styrning inom räddningsväsendet stärktes. En starkare nationell styrning förbättrar produktionen av allt enhetligare tjänster inom räddningsväsendet i hela landet. Ett av syftena med reformen var dessutom att utveckla räddningsväsendets verksamhet som ett riksomfattande system.

Statsrådet fastställer räddningsväsendets riksomfattande strategiska mål för en fyraårsperiod. Statsrådet kan även fatta beslut om att vissa av räddningsväsendets specialuppgifter ska samlas till helheter som ordnas av ett eller flera välfärdsområden.

Inrikesministeriet styr ordnandet av räddningsväsendet i välfärdsområdena och Helsingfors stad. Välfärdsområdena och inrikesministeriet har årligen förhandlat om ordnandet av räddningsväsendet. I anslutning till inrikesministeriet inrättades dessutom en delegation för räddningsväsendet bestående av representanter för välfärdsområdena och för de ministerier som svarar för styrningen av välfärdsområdenas uppgifter.

Enligt statsminister Orpos regeringsprogram ska strukturerna för styrning av välfärdsområdena utvecklas och förtydligas under denna regeringsperiod. År 2024 (RP 2/2024-468/2024-470/2024) förenhetligades till exempel bestämmelserna om delegationer och förhandlingar mellan välfärdsområdena och staten samt om de riksomfattande strategiska mål som fastställs av statsrådet, och bestämmelserna om dem flyttades från lagen om ordnande av social- och hälsovård och lagen om

ordnande av räddningsväsendet till lagen om välfärdsområden. Samtidigt förenhetligades den statliga styrningen av välfärdsområdena, finansministeriets roll i styrningen förtydligades och det säkerställdes att styrningen av välfärdsområdena är förenlig med de mål för den ekonomiska politiken och finanspolitiken som fastställts av statsrådet.

Eftersom det bara har gått knappt tre år sedan reformen av räddningsväsendet är det viktigt att välfärdsområdena och räddningsväsendet får arbetsro och den tid som behövs för de utvecklingsåtgärder som genomförs inom ramen för den nuvarande strukturen. Välfärdsområdenas självstyrande ställning tryggar kundorienteringen i räddningsväsendets tjänster och produktionen av närservice i hela Finland, och den nuvarande modellen för ordnandet av räddningsväsendet ger en god utgångspunkt för att utveckla den regionala verksamheten.

I statsminister Orpos regeringsprogram ingår ingen redogörelse för nationaliseringen av räddningsväsendet. Nu måste man ge tid och möjlighet att undersöka hur reformen av räddningsväsendet har lyckats, om de uppställda målen uppnås och om räddningsväsendets tjänster utvecklas i enlighet med behoven. Vi ser över frågan på nytt vid behov, om det är nödvändigt med tanke på hur situationen utvecklas.

Helsingfors 13.8.2025

Inrikesminister Mari Rantanen